

Častno priznanje je prejel g. Janko Žirovnik, nadučitelj in vodja obrtnonadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano. C. kr. deželna vlada mu je te dni poslala dekret, v katerem mu v imenu c. kr. naučnega ministrstva izreka „für die langjährige, umsichtige, zielbewusste und erfolgreiche Leitung“ obrtnonadaljevalne šole popolno priznanje. Delavnemu in odločnemu tovarišu na tem odlikovanju srčno čestitamo!

† **Kardinal Missia.** Knezonaškof goriški, kardinal, Jakob Missia je dne 24. sušca ob 1/1 ponoči nagloma umrl, previden s sv. zakramenti za umirajočce. Missia je bil rodом iz Spodnjega Štajerskega. Rodil se je 30. julija l. 1838. v kmetski hiši na Moti v župniji Sv. Križa pri Ljutomeru. Njegov brat duhovnik graške škofije, ga je spravljal v deško semenišče v Gradec, kjer je bil Missia tudi eno leto bogoslovec in od koder je prišel v Rim v „Collegium Germanicum“. V Rimu je ostal Missia šest let, potem pa se je povrnil v Gradec, kjer je služil najprej kot prefekt v deškem semenišču, potem postal škofa Zwergerja dvorni kaplan in pozneje kancelar. Leta 1879. je bil imenovan kanonikom graškim, po smrti dr. Gogole pa 24. januarja 1884 škofom ljubljanskim. Tu je ostal do l. 1897., katero leto je postal naslednik goriškega knezonaškofa dr. Zorna in bil leta 1899. imenovan kardinalom. Novi šoli ni bil naklonjen. N. v m. p.!

Državni zbor. V seji dne 9. sušca je bil na razpravi budgetni provizorij za meseca april in maj. Schönerec je na dolgo in na široko razpravljal o jezikovnem vprašanju. Očitaje drugim nemškimi strankam malomarnost glede nemškega državnega jezika je izjavil, da začno Vsenemci takoj z obstrukcijo, ako se predloži jezikovni načrt, ki ne obsega nemškega državnega jezika. Končal je s tem, da je z ozirom na poziv k redu, ki ga je prezident grof Vetter dal poslancu Eisenkolbu radi njegovega, avstrijska patrijotična čutila žalečega proslavljanja Hohenzollernov, zaklical: „Heil und hoch Hohenzollern“. Vsenemški poslanci so mu hrupno pritrdjevali in ponavljali njegov klic, druge nemške stranke, takomimeno vane „državne stranke“, so na to nečuvno veleizdajsko demonstracijo molčale kakor grob. Čehi, Poljaki in Jugoslovani so ogorčeno protestirali in upili na prezidenta grofa Vetterja, kako da kaj takega trpi. Končno pa je prišel grof Vetter vendar toliko k zavesti, da je Schönerec poklical k redu, na kar so Vsenemci zopet kakor obsedeni začeli kričati. Stein je pa upil „Hurrah Hohenzollern“. Ko se je povrnil mir, je dr. Kramar po zasluženju ožigosal nastop Vsenemcev kot očitno veleizdajstvo. Danes — je zaklical dr. Kramar — se je pokazalo, kaj pomeni nemški državni jezik, da pomeni nemški državni jezik vladanje Hohenzollernov. Kramar je potem ostro bičal Körberja in poudarjal, da je vsenemško veleizdajstvo posledica vladne kapitulacije. Govoril je potem še Hortis, na kar se je zaključila generalna debata. Poročevalec Kathrein je v svojem zaključnem govoru šibal Schönerec, na kar so Vsenemci odgovarjali s klicem „Heil Hohenzollern! Hurrah Hohenzollern! Es lebe Kaiser Wilhelm!“ Hotelo se je končno, naj bi se takoj vršilo tretje branje proračunskega provizorija, a v to treba nazočnosti dveh tretjin poslancev. Ko je prezident preštel glasove, se je izkazalo, da ni mogoče tretje branje. Körber je silno razjarjen vstal ter odšel iz zbornice.

Deželnim poslancem na Krasu je izvoljen dr. Treo s 43 proti 15 glasom.

Iz seje c. kr. mest. šolskega sveta dne 17. marca. Prošnja nekega mestnega učitelja se je priporočilno odstopila c. kr. dež. šolskemu svetu, prošnja treh učiteljic za nagrado pa odklonila. Urnik za šolsko kopanje na mestni dekliški osemrazrednici se je odobril. Izključitev dveh učencev iz I. mestne deške petrazrednice se je potrdila, toda s tem pridržkom, da se obenem pridelita kakšni drugi mestni deški petrazrednici. Poročilo o zdravstvenih razmerah na III. deški

mestni petrazrednici se odstopi občinskemu svetu, da odstrani po možnosti različne nedostatke. Učitelju Avgustu Kleču se prizna IV. starostna doklada.

Razpisane službe za učiteljice. Na vadicah, združenih z ženskim učiteljskim v Goricah, je oddati z začetkom šolskega leta 1902./1903. dve definitivni mesti podučiteljic. Prosilke, ki izkažejo poleg nemškega učnega jezika tudi znanje deželnih jezikov, imajo pri drugače ednaki kvalifikaciji prednost. Prošnje morajo biti naslovljene na naučno ministrstvo, oddati jih je pa do 30. aprila pri predsedništvu c. kr. dež. šol. sveta za Goriško-Gradišcansko v Trstu. Prošnje, poslanske kasne ali ne po predpisih sestavljene, se ne bodo upoštevale. S tem razpisom stoji v zvezi prevzetje 2 razredov nemškega „Schulvereina“ v režijo vlade! — In nikdo se ne gane . . .

Konjiško učiteljsko društvo zboruje dne 3. aprila t. l. ob 10. uri v slovenski šoli v Konjicah po sledečem vspredu: I. Hospitacija v 4. razredu pri g. tovarišu B. Serajniku. II. Zborovanje: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Druge društvene zadeve. 3. Vprašalna skrinjica. 4. Slučajni predlogi in nasveti. Gospodične pevke in gospodje peveci se vljudno prosijo, da se zbero ob 9. uri k skupni pevski vaji. (Slov. Pesmarica II. del štey. 32., 33. in 37.) K obilni udeležbi vljudno vabi Jos. Ueh, t. č. predsednik.

Popravek. Pri stavljenu I. izkaza o prispevkih za Krivčev spomenik prezrl je tiskarski stavec 3 gg. prispevnik, namreč: Jan Možina pri Sv. Marku 2 K, Dragotin Zupančič v Ptuj 2 K, J. Klemenčič na Ptujski gori 2 K; s temi se ujema končna vsota 50 K.

Kako visoko v zrak je mogoče iti z zrakoplovom. Zrakoplovec meteorološki zavoda v Berlinu, Berson in dr. Süring sta se dvignila minulo leto z zrakoplovom 10.300 m nad zemeljsko površino. Napolnjen je bil zrakoplov z 8400 kubičnih metrov plina. Do višine 9000 m je šlo dobro, od tam naprej jelo jima je prihajati slabo ter le z naporom sta se vzdrževala po konci. V višini 10.250 m jeli so se mešati tudi meteorološki instrumenti, katere sta vzela seboj za preiskovanje. Ko je eden izmed obeh zrakoplovcev padel v nezavest, odprl je drugi ventil, da se je zrakoplov jel pomikati proti zemlji. Med tem ko je zrakoplov drvil proti zemlji, sta bila nezavedna ter sta še le v oddaljenosti 5000 m od zemlje prišla k zavesti. Nabrala sta na tej poti mnogo zanimivih študij, ki olajšajo meteorološkim učenjakom brezdvomno marsikako preiskovanje.

„Velekulturna“ Prusija. Iz Berlina javljajo, da se je izrekel nedavno naučni minister dr. Studt proti ženskim gimnazijam in visokim šolam. V Prusiji smejo ženske univerze le tedaj obiskovati, ako jim to dovolijo profesorji, ki so pa navadno seveda tudi proti temu. „Idealno stališče ženske v rodbini treba ohraniti tudi v bodoče“, je menil minister in s tem se strinjajo tudi vseučiliški profesorji, ki sprejemajo ženske slušateljice le kot „gostinje“. Minister Studt pravi, da je treba pač žensko šolstvo reformirati, a ženske gimnazije in univerze so nepotrebne, ker se še ne vé, ali bi mogle ženske poklie, ki bi si ga izvolile, tudi izvrševati.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Z. 353.

Kranjsko.

An der vierklassigen Volksschule in Sagor gelangt eine Lehrstelle zur definitiven Besetzung.

Es wird nur auf männliche Bewerber reflektiert; der betreffende Lehrer wird die Schulleitung provisorisch übernehmen. Für die Dauer der Besorgung der Leitungsgeschäfte wird er auf den Genuss der Naturalwohnung Anspruch haben und wird ihm die entsprechende Remuneration bewilligt werden.

Gesuche sind im vorgeschriebenen Dienstwege bis 30. April d. J. hieramts einzubringen.

K. k. Bezirksschulrat Littai am 24. März 1902.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četr leta 2 K. Spisi naj se blagovolijo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Ljubljani. Naročnino pa prejema g. Frančišek Crnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, 1/2 strani 10 K, 1/4 strani 8 K, 1/8 strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.